

*Sorumlu Yazar: mirsastr@gmail.com

Geliş Tarihi: 25.10.2022 Kabul Tarihi: 29.09.2023

¹ORCID: 0000 0003 1314 8488 (Gülsüme SATIR) ²ORCID: 0000 0003 1871 3677

(Gizem KAYA) ³ORCID: 0000 0002 6254 4412 (Nezihe KIZILKAYA BEJİ)

Doi: 10.48124/husagbilder.1194476 ID: 1194476

COVID-19 Döneminde Online Eğitim Alan Hemşirelik Öğrencilerinin Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

*Gülsüme SATIR¹, Gizem KAYA², Nezihe KIZILKAYA BEJİ³

¹Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye,

²Ar.Gör., Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye,

³Prof. Dr., Biruni Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye,

Öz

COVID-19 pandemisi sırasında ülkelerde salgının yayılmasını engellemek için bazı önlemler alınmıştır. En önemli önlemlerden birisi de eğitim kurumlarında uzaktan eğitim başlamasıdır. E-öğrenme türlerinden biri olan mobil öğrenme bu dönemde daha fazla önem kazanmıştır. Mobil öğrenme ile öğrenciler zaman ve mekan sınırı olmadan teorik derslerine online devam etmişlerdir. Mobil öğrenmenin hemşirelik eğitimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, COVID-19 döneminde online eğitim alan hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmanın evrenini bölümdeki tüm hemşirelik öğrencileri, örneklemini çalışmayı kabul eden 225 öğrenci oluşturdu. Veri toplamada kişisel bilgi formu ve Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği kullanıldı. Veriler tanımlayıcı istatistikler, t testi, Mann Whitney U testi, ANOVA ve Kruskal Wallis testleri ile analiz edildi. Öğrencilerin %50,7'si 21 yaş üstü, %76,9'u kadındır. Analiz sonucunda öğrencilerin Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutum toplam puanı 138,44'dür. Ölçeğin alt boyutlarından memnuniyet alt boyutu ortalaması öğrenmeye etki ve motivasyon alt boyutlarından daha yüksek olduğu bulundu. Ortalaması en düşük bulunan alt boyut ise kullanışlılık boyutu idi. Sonuç olarak, öğrencilerin mobil uygulamalara yönelik tutumlarının orta seviyede olduğu bulundu. Öğrencilerin mobil uygulamalara yönelik memnuniyetlerini arttırmak için eğitimcilerin farklı eğitim teknikleri geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: COVID-19, hemşirelik öğrencileri, mobil öğrenme.

Determining the Attitudes Towards Mobile Learning of Nursing Students Who Take Online Education During the COVID-19 Period

Abstract

During the COVID-19 pandemic, some measures have been taken in countries to prevent the spread of the epidemic. One of the most important measures is the start of distance education in educational institutions. Mobile learning, one of the types of e-learning, has gained more importance in this period. With mobile learning, students continued their theoretical courses online without any time or place limitations. It is thought that mobile learning will contribute to nursing education. This research was conducted as a descriptive study to determine the attitudes of nursing students who received online education during the COVID-19 period towards mobile learning. The population of the research consisted of all nursing students in the department, and the sample consisted of 225 students who accepted the study. Personal information form and Attitude Scale Towards Mobile Learning were used to collect data. Data were analyzed with descriptive statistics, t test, Mann Whitney U test, ANOVA and Kruskal Wallis tests.

50.7% of the students are over the age of 21 and 76.9% are women. As a result of the analysis, the students' total score of Attitude Towards Mobile Learning is 138.44. Among the sub-dimensions of the scale, the average satisfaction sub-dimension was found to be higher than the impact on learning and motivation sub-dimensions. The sub-dimension with the lowest average was the usability dimension. As a result, it was found that students' attitudes towards mobile applications were at a moderate level. In order to increase students' satisfaction with mobile applications, it is recommended that educators develop different training techniques.

Key words: COVID-19, nursing students, mobile learning.

1.Giriş

COVID-19 hastalığı Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edildiğinde çoğu ülkede salgının yayılmasını engellemek için önlemler alınmıştır. Okullarda önlemler doğrultusunda yüz yüze eğitimden uzaktan eğitime geçmişlerdir (1,2). Mobil teknolojilerin kullanımının artması ile günümüzde elektronik öğrenme (E-öğrenme) önem kazanmıştır. Öğrenciler E-öğrenme ile istediği zamanda ve istediği yerde eğitim içeriğine ve materyallerine erişebilmektedir. Ayrıca öğrenciler eğiticisiyle iletişim kurabilmektedir (3). Geri bildirim gecikmesi ve gerçek zamanlı bilginin kullanılmaması dezavantajı olarak sayılmaktadır (4). E-öğrenmenin kişilerin eğitim düzeyine, cinsiyetine, internete erişim durumuna da bağlı olduğu bildirilmektedir (5). Mobil öğrenme, zaman veya mekanla sınırlı olmadan kablosuz ve mobil teknolojilerin kullanımı yoluyla öğrenmedir (6,7). Mobil öğrenme E-öğrenmenin bir alt kümesidir. Öğrenciler tarafından mobil öğrenme giderek daha fazla tercih edilmektedir (8). Mobil öğrenme eğitim ve öğretime ciddi katkılar sağlamaktadır (9).

Mobil öğrenmeye erişim kolaydır, kişiye özeldir ve bireyler gün içerisinde kullanabilmektedir (10,11). Mobil öğrenme süreci için dizüstü ve tablet bilgisayarlar, akıllı cep telefonları sıklıkla kullanılmaktadır (12). Bu cihazlar bir hücresel/kablosuz ağa bağlıdır ve kesintisiz iletişim olanağı sağlar. Ayrıca bu cihazlar kişilere bağımsızlık tanır, hızlıdır, kişiye özeldir, küçük ve hafiftir (13). Mobil öğrenme hemşirelik öğrencilerinin öğrenmesini teşvik etmektedir. Geleneksel öğrenme yöntemleriyle karşılaştırıldığında mobil öğrenme, avantajları ile hemşirelik eğitiminin gereksinimlerini karşılamaktadır (14). Hemşirelik eğitiminde mobil cihazları kullanmanın avantajları ise bilgiye erişimin artırılması, zaman tasarrufu, hasta güvenliği, tıbbi bakımın kalitesi ve profesyonel görevlerin yerine getirilmesindeki güven olarak tanımlanmıştır (7). COVID-19 pandemisi sırasında, çevrimiçi eğitim hemşirelik öğrencilerini sahaya hazırlamak için önem kazanmıştır. Uzaktan eğitimin kaliteli şekilde sürdürülmesi, gelecekteki hemşirelik iş gücünü ve bakım kalitesini etkileyecektir(15).

Hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi büyük önem taşımaktadır(14). Bu araştırma, COVID-19 döneminde online eğitim alan hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

2. Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Uygulanması

Araştırma, tanımlayıcı nitelikte bir çalışmadır. Bu çalışma İstanbul'da bir vakıf üniversitesinde hemşirelik bölümüne kayıtlı olan öğrencilerle Mart-Mayıs 2021 tarihleri arasında yürütüldü. Araştırmanın evrenini, araştırmanın yapıldığı vakıf üniversitesinde Hemşirelik Bölümü'ne kayıtlı olan ve okula devam eden 450 öğrenci oluşturdu. Örneklem evreni bilinen örneklem yöntemi ile hesaplandı ve 160 kişi olarak bulundu. Araştırmaya 225 hemşirelik öğrencisi katıldı.

Veri Toplama Araçları

Verinin toplanmasında; Kişisel Bilgi Formu ile Mobil Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği kullanıldı. Araştırmanın yapılabilmesi için ölçek sahiplerinden izin alındı. Araştırmanın etik kurulu izni bir üniversitenin girişimsel olmayan klinik araştırmalar etik kurulundan (29/01/2021 tarihi ve 2021/47-30 karar numarası) alındı. Google Formlarda oluşturulan formun ilk kısmında öğrencilere araştırmanın amacı hakkında bilgi verildi ve öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alındı. Makalede araştırma ve yayın etiğine uyuldu.

Kişisel Bilgi Formu

Literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini içeren 6 soru vardır (5, 6, 16).

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma verileri etik kurul alındıktan sonra veri toplama araçları Google Forms aracılığı ile öğrencilerin e-posta adreslerine iletilerek çevrimiçi toplandı. Öğrencilerin mail adreslerine çalışmanın amacını ve kapsamını belirleyen bilgilendirilmiş onam gönderildi. Bilgilendirilmiş onam sayfasını onaylayan öğrencilerin araştırma sorularına erişimleri sağlandı. Tüm sorulara yanıt veren öğrenciler araştırma kapsamında değerlendirildi. Verilerin analizleri SPSS versiyon 22 yazılımı kullanılarak yapıldı.

Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov Testi ve Shapiro Wilk Testi ile belirlendi. Tanımlayıcı özellikler için sürekli ölçümlerde ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler, kategorik ölçümlerde sayı ve yüzde hesaplamaları kullanıldı. Tanımlayıcı analizler normal dağılmayan değişkenler için ortanca ve çeyreklerarası aralık kullanılarak verildi. Mobil Öğrenme Tutum Ölçeği'ne ait "Öğrenmeye etki, motivasyon ve kullanışlılık" alt boyutlarının normal dağılım gösterdiği belirlendiğinden bu parametreler için ikili karşılaştırmalar Bağımsız Gruplar T testi ile, çoklu karşılaştırmalar ANOVA testi ile yapıldı. Çoklu gruplar arasında anlamlı farklılık bulunan durumlarda, post-hoc analiz Tukey testi kullanılarak yapıldı.

Varyansların homojenliği Levene testi ile değerlendirildi. Ölçeğin memnuniyet alt boyutu ile tüm boyutların toplamına ait verilerin normal dağılım göstermediği belirlendiğinden bu parametreler için ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U testi, çoklu karşılaştırmalar Kruskal Wallis testi ile yapıldı. Çoklu karşılaştırmaların anlamlı çıkması durumunda Bonferroni düzeltmeleri ile p değeri düzenlenerek Mann Whitney U ile Post-Hoc analizleri yapılarak ikili ortalamalar arasındaki farklılara bakıldı. İstatistiksel anlamlılık için tip 1 hata düzeyi %5 olarak kullanıldı.

3.Bulgular

Çalışmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin sosyodemografik özelliklerine ilişkin sayı ve yüzde dağılımları **Tablo 1**'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri (N=225)

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri (N=225)

Değişkenler	N	Min	Max	\bar{X}	SS
Faktör 1(Memnuniyet)	225	20	100	64,95	17,02
Faktör 2 (Öğrenmeye Etki)	225	11	53	29,49	9,42
Faktör 3 (Motivasyon)	225	7	35	24,63	7,42
Faktör 4 (Kullanışlılık)	225	7	35	19,74	5,73
Mobil öğrenme tutum	225	45	223	138,44	27,22

		n	%	
Cinsiyet	Kadın	173	76,9	
	Erkek	52	23,1	
Yaş	20 yaş ve altı	111	49,3	
	21 yaş ve üstü	114	50,7	
Sınıf	1. Sınıf	40	17,8	
	2. Sınıf	68	30,2	
	3. Sınıf	66	29,3	
	4. Sınıf	51	22,7	
Gelir Düzeyi	Gelir giderden daha az	53	23,6	
	Gelir gidere eşit	136	60,4	
	Gelir giderden daha fazla	36	16,0	
Evinde bilgisayar bulunma durumu	Evet	174	77,3	
	Hayır	51	22,7	
Derslere girmek için kullanılan cihaz	Bilgisayar	143	63,6	
	Akıllı telefon	82	36,4	
Toplam		n	%	
		225	100,0	

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin 114 (%50,7) 'ünün 21 yaş ve üstü, 173 (%76,9)'ünün kadın, 68 (%30,2)'inin 2. Sınıfta öğrenim gördüğü ve 136 (%60,4)'sının gelir durumunun gidere eşit olduğu bulundu. Öğrencilerin 174 (%77,3)'ünün evinde bilgisayar olduğu, 143 (%63,6)'ünün online derslere girmek için bilgisayar kullandığı saptandı (Tablo 1)

Tablo 2 incelendiğinde ölçeğin memnuniyet alt boyutu ortalamasının diğer faktörlerin ortalamalarından fazla olduğu görülmektedir. Kullanışlılık alt faktörü diğer faktörlere göre düşük bir ortalama değere sahiptir. Hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutum toplam puanı $138,44 \pm 27,22$ 'dir. **Tablo 3.** Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerine göre alt boyutların ve toplam puanın karşılaştırılması (N=225)

Tablo2. Mobil öğrenme tutum ölçeği ve alt boyutlarına ilişkin puanlar (N=225)

Değişkenler	N	Min	Max	\bar{X}	SS
Faktör 1(Memnuniyet)	225	20	100	64,95	17,02
Faktör 2 (Öğrenmeye Etki)	225	11	53	29,49	9,42
Faktör 3 (Motivasyon)	225	7	35	24,63	7,42
Faktör 4 (Kullanışlılık)	225	7	35	19,74	5,73
Mobil öğrenme tutum	225	45	223	138,44	27, 22

MIN= En düşük değer, MAX=En yüksek değer, \bar{X} =Ortalama; SS= Standart sapma

Tablo 3'te görüldüğü üzere cinsiyet ile öğrenmeye etki alt boyutu, motivasyon alt boyutu ve toplam puan arasında anlamlı bir ilişki saptandı ($p<0,05$). Erkek öğrencilerin memnuniyet, öğrenmeye etki alt boyut puanları ve toplam puanı kadınlardan daha yüksektir. Kadınların motivasyon ve kullanılabilirlik alt boyut puanları erkeklerden daha yüksek olduğu bulundu. Evde bilgisayar bulunma durumu ile memnuniyet, öğrenmeye etki, motivasyon alt boyutu arasında ve toplam puan arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Evinde bilgisayar bulunmayan öğrencilerin memnuniyet, öğrenmeye etki, motivasyon ve toplam puanı evinde bilgisayar bulunan öğrencilere göre daha yüksek bulundu. Dersi izlemede kullanılan cihaz ile memnuniyet, öğrenmeye etki, motivasyon alt boyutu arasında ve toplam puan arasında anlamlı bir ilişki saptandı ($p<0,05$). Akıllı telefon kullanan öğrencilerin memnuniyet, öğrenmeye etki, kullanılabilirlik motivasyon ve toplam puanı bilgisayar kullanan öğrencilere göre daha yüksek bulundu. 2.sınıf öğrencilerin memnuniyet ve motivasyon puanı, 4.Sınıf öğrencilerinin öğrenmeye etki ve kullanılabilirlik puanı diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptandı. Gelir durumu ile memnuniyet, öğrenmeye etki, motivasyon alt boyutu arasında ve toplam puan arasında anlamlı bir ilişki bulundu ($p<0,05$). Post-Hoc testine göre gelir giderden az grubu ile gelir gidere eşit grubunun arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p<0,05$). Gelir durumu giderden az olan öğrencilerin memnuniyet, öğrenmeye etki motivasyon ve toplam puanı daha yüksek, geliri giderden fazla olan öğrencilerin kullanılabilirlik puanı daha diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu saptandı.

4. Tartışma

Bu bölümde hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumları doğrultusunda bulunan bulgular tartışılmıştır. Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutum toplam puanı $138,44\pm 27,22$ 'dir. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu söylenebilir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışmada bizim bulgularımıza benzer olarak mobil öğrenmeye yönelik toplam puan 123 olarak bulunmuştur (17).

Hemşirelik öğrencileriyle yapılan çalışmalarda mobil öğrenme ile kaygı düzeyinin azaltırken, bilgi ve özgüvende iyileşmeye katkı sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca eğitim materyallerine daha kolay erişim sağladığı bildirilmiştir (18,19). Çalışmamıza paralel olarak Eğitim Fakültesi öğrencileri ile yapılan çalışmalarda tutumlarının orta düzeyde olduğu (20, 21), lisans öğrencileri ile yapılan çalışmada ise mobil öğrenmeye yönelik toplam puan 147,18 olarak bulunmuştur (22). Bu durumun nedeni, lisans öğrencilerinin mobil cihazları rahatlıkla kullanabilmesi, günlük yaşantılarının bir parçası haline gelmesi ve cihazların ilgi çekici olmasına bağlanabilir. Çalışmamızda ölçeğin memnuniyet alt boyutu ortalamasının diğer faktörlerin ortalamalarından fazla olduğu görülmektedir. Bulgularımıza benzer şekilde lisans öğrencileri ile yapılan bir çalışmada memnuniyet alt boyut ortalaması diğer alt boyutlara göre daha yüksek bulunmuştur (22). Öğretmen adayları ile yapılan çalışmada ise öğrenmeye etki alt boyut ortalaması diğer alt boyutlara göre daha yüksek olduğu bildirilmiştir (21). Başka bir çalışmada geleneksel öğrenme ile mobil öğrenme arasında fark bulunmadığı, mobil öğrenmenin öğrencilerin motivasyonunu arttırdığı belirtilmiştir (23). Mobil cihazlar ile eğitimin yenilikçi, zaman ve mekandan bağımsız olarak her yerden ulaşılabilirliği öğrencilerin memnuniyetini arttırdığı söylenebilir. Kullanılabilirlik alt faktörü çalışmamızda diğer faktörlere göre düşük bir ortalama değere sahiptir. Bulgularımıza benzer şekilde lisans öğrencileri ile yapılan çalışmalarda kullanılabilirlik alt faktörü ise diğer faktörlere göre daha düşük ortalama değeri olduğu bulunmuştur (21,22,24,25). Choi ve ark. (2015)'nin çalışmasında ise öğrencilerin mobil öğrenmenin kullanılabilirliğine yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu bulunmuştur (26). Kullanılabilirlik alt faktörünün ortalama değerinin düşük olmasının nedeninin, teknolojinin sürekli gelişmesi ve öğrencilerin her yeni gelişmeye anında uyum sağlayamamasına bağlı olabileceği düşünülmektedir. Cinsiyet ile motivasyon alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bulgularımıza paralel olarak şekilde İşletme ve Eğitim Fakültesi öğrencileri ile yapılan çalışmada, öğretmen adayları ile yapılan çalışmada motivasyon alt boyutu ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki olduğunu bildirilmiştir (20,21).

Bulgularımızdan farklı olarak web tasarımı derisi alan lisans öğrencileri, Eğitim Fakültesi öğrencileri ve İlahiyat Fakültesi öğrencileri ile yapılan çalışmalarda ise mobil öğrenmenin motivasyon alt boyutu açısından cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir(9,22,24).

Çalışmada cinsiyet ile öğrenmeye etki alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulundu. Çalışmamızdan farklı olarak yapılan iki çalışmada ise cinsiyet ile öğrenmeye etki alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirtilmiştir (17,20,21). Bu farklılığın sebebinin hemşirelik lisans eğitimi erkek öğrencilerinin teknolojiye ve yeni gelişmelere daha yatkın olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin kendine ait bilgisayarı ya da mobil cihazının olması mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği bildirilmektedir (13). Çalışmada evde bilgisayar bulunma durumu ile memnuniyet alt boyutu arasında ve motivasyon alt boyutu, öğrenmeye etki alt boyutu ve toplam puan arasında anlamlı bir ilişki bulundu. Bilgisayarı bulunmayan öğrenciler online eğitim sırasında cep telefonlarını kullanarak istediği yerden istediği zaman derslere girmesi öğrencilerin memnuniyetini, öğrenmesini ve motivasyonunu arttırdığı söylenebilir. Kalıcı öğrenmeyi teşvik etmenin anahtarı öğrenci motivasyonudur. İçsel ve dışsal faktörler öğrencilerin motivasyonunu etkilemektedir (27). Mobil teknolojilerin öğrencilerin ilgisini çekerek onları öğrenmeye yönelttiğine dair çalışmalar bulunmaktadır. Online derslerin kayıtlı olması ve akıllı telefon aracılığıyla öğrencilerin istediği konuyu istediği zaman ve yerde tekrar dinleyebilmesi öğrencilerin memnuniyetinin ve motivasyonunun artmasına sebep olmaktadır. Ayrıca mobil teknolojiler ile eğitici ve öğrenciler arasında içerik paylaşımının hızlı bir şekilde yapılması da öğrencilerin motivasyonu üzerine olumlu etkileri bulunmaktadır (28,29). Benzer olarak bu çalışmada okulun derslerine girmek için kullanılan cihaz ile memnuniyet alt boyutu, motivasyon alt boyutu, toplam puan ve öğrenmeye etki alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Öğrenciler mobil öğrenme ile bilgiye her an ulaşabilmekte, bilgi paylaşmakta, istediği zaman araştırma yapmakta ve ödevlerini daha kolay yapabilmektedir (20,25).

Yapılan çalışmalarda mobil öğrenmenin öğrencilerde motivasyonu ve başarıyı arttırdığı gösterilmektedir (30,31). Eğitimin kalitesini ve etkililiğinde ise tasarım ve planlama önemli rol oynamaktadır. Eğitimin işbirlikçi olması ve etkinlik geliştirme becerisi önemlidir (32). Gelir durumu ile toplam puan, motivasyon ve öğrenmeye etki alt boyutu arasında anlamlı ilişki bulundu. Bireylerin kendi öğrenmelerini gerçekleştirebilmeleri için öncelikle öğrenmeye yönelik olumlu tutumlarının olması gerekmektedir. Öğrenmeye yönelik tutumun olumlu olması motivasyon ile ilişkilidir (16). Gelir durumu giderden daha az olan öğrencilerin online eğitimden memnun olma sebebinin yüz yüze eğitime göre harcama yapmamaları olduğu düşünülebilir. Daha az harcama yapan öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik durumunu etkilemediği düşüncesiyle memnuniyetinin, öğrenmeye etkilerinin ve motivasyonunun daha yüksek olduğunu söylenebilir.

5.Sonuç

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumları incelendi. Öğrencilerin mobil öğrenmeye karşı tutumları orta seviyede olduğu bulundu. COVID-19 döneminde hemşirelik lisans eğitiminin devamı için uzaktan eğitim uygulamaları vazgeçilmez olmuştur. Hemşirelik öğrencileri mobil öğrenme ile kayıtlı alan derslerini tekrardan izleyebilmektedir. Bu durum hemşirelik öğrencilerinin memnuniyetini arttırmaktadır. Bu sebeple uzaktan eğitimin önemli bileşeni olan internet ağları güçlendirilip, her yerden ulaşılması sağlanmalıdır. Kullanışlılık açısından ise eğiticilerin mobil uygulamaları teşvik etmesi ve yeni gelişen teknolojik ilerlemelere ayak uydurması vazgeçilmez unsurlardır. Ayrıca mobil öğrenmeye yönelik tutum ölçeğinin başka hemşirelik öğrencileriyle de çalışmalar yapılması bir sonraki mobil öğrenme uygulamaları geliştirmek için önemlidir.

Kaynaklar

- 1.Telli SG, Altun, D. Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. Üniversite Araştırmaları Dergisi. 2020;3(1):25-34.
- 2.Naciri A, Baba MA, Achbani A, Kharbach, A. Mobile learning in Higher education: Unavoidable alternative during COVID-19. Aquademia. 2020;4(1):ep20016.
- 3.Ansong E, Boateng R. Determinants of e-learning adoption in universities: evidence from a developing country. Journal of Educational Technology Systems. 2017;46(1):30-60.

Teşekkür

Araştırmaya katkı veren tüm öğrencilere teşekkür ederiz.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram-E. Dokumacıoğlu, D. Ergen; Tasarım ve Dizayn-E. Dokumacıoğlu, D. Ergen, N. Yıldız; Veri Toplama- E. Dokumacıoğlu, D. Ergen, N. Yıldız; Literatür Taraması- E. Dokumacıoğlu, D. Ergen, N. Yıldız.

Kaynaklar

1.İnalkaç S, Arslantaş H. Emotional Eating. Archives Medical Review Journal. 2018;27(1):70-82.

2.Uçar A, Türker PF. Determination of Hedonic Hunger and Mindful Eating in High School Students and Its Relationship with Nutritional Status. Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2021;6(2):165-178.

3.Berthoud HR. Metabolic and hedonic drives in the neural control of appetite: who is the boss? Current Opinion in Neurobiology. 2011;21(6):888-896.

4.Lowe MR, Butryn ML. Hedonic hunger: A new dimension of appetite? Physiology & Behavior. 2007;91:432-439.

5.Sevinçer GM, Konuk N. Duygusal yeme. Journal of Mood Disorders. 2013;3:171-8.

6.Berthoud HR. Metabolic and hedonic drives in the neural control of appetite: who is the boss? Current Opinion in Neurobiology. 2011;21:888-896.

7.Chmurzynska A, Młodzik-Czyżewska MA, Radziejewska A, Wiebe DJ. Hedonic hunger is associated with intake of certain high-fat food types and BMI in 20-to 40-year-old adults. Nutrition Journal. 2021;151(4):820-5.

8.Gunduz N, Akhalil M, Sevgi EN. Hedonic hunger. IDUHes. 2020;3(1):80-96.

9.Coşkunsu S. Hedonic Hunger. Artuklu International Journal of Health Sciences. 2021;1:7-11.

10.Müftüođlu S, Kızıltan G, Ok MA. Adaptation of "Food Craving Questionnaire" for Major Depression Patients into Turkish Culture: A Validity and Reliability Study. Türkiye Klinikleri Journal of Health Sciences. 2017;2(1):13-22.

11.Campana B, Brasiel PG, Aguiar AS, Potente Luquetti Dutra SC. Obesity and food addiction: similarities to drug addiction. Obesity Medicine. 2019;16:1-5.

12.Cappelleri JC, Bushmakın AG, Gerber RA, Leidy NK, Sexton CC, Karlsson J, Lowe MR. Evaluating the Power of Food Scale in obese subjects and a general sample of individuals: development and measurement properties. The International Journal of Obesity. 2009;33(8):913-22.

13.Cepeda-Benito A, Gleaves DH, Williams TL. The development and validation of the state and trait food-cravings questionnaires. Behavior Therapy. 2001;31(1):151-173.

14.Lowe MR, Butryn ML, Didie ER, Annunziato RA, Thomas JG, Crerand CE, Ochner CN, Coletta MC, Bellace D, Wal-laert M, Halford J. The Power of Food Scale. A new measure of the psychological influence of the food environment. Appetite. 2009;53(1):114-8.

15.Schüz B, Schüz N, Ferguson SG. It's the power of food: individual differences in food cue responsiveness and snacking in everyday life. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity. 2015;12:149.

16.Ayyıldız F, Ülker İ, Yıldırım H. Reflection of the Relationship Between Hedonic Hunger and Eating Behavior on Different Body Masses. Beslenme ve Diyet Dergisi. 2021;49(2):9-17.

17.Ribeiro G, Camacho M, Santos O, Pontes C, Torres S, Oliveira-Maia AJ. Association between hedonic hunger and body-mass index versus obesity status. Scientific Reports. 2018;8:5857.

18.Gregersen NT, Moller BK, Raben A, Kristensen ST, Holm L, Flint A, Astrup A. Determinants of appetite ratings: the role of age, gender, BMI, physical activity, smoking habits, and diet/weight concern. Food & Nutrition Research. 2011;55:7028.

19.Tapia MA, Lee JR, Weise VN, Tamasi AM, Will MJ. Sex differences in hedonic and homeostatic aspects of palatable food motivation. Behavioural Brain Research. 2019;359:396-400.

20.McHugh RK, Weiss RD. Alcohol Use Disorder and Depressive Disorders. Alcohol Research. 2019;40(1):01.

21.Aytap F, Özer Z. The Relationship Between Risk of Depression Levels And Disease Management Individuals With Chronic Diseases and Affecting Factors. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care. 2021;15(2):212-222.

22.Hacıhasanoğlu R, Karakurt P, Yıldırım A, Uslu S. Anxiety and Depression among Individuals with Chronic Disease who Refer to Primary Health Care Centers. TAF Preventive Medicine Bulletin. 2010;9(3):209-216.

23.Richard A, Meule A, Reichenberger J, Blechert J. Food cravings in everyday life: An EMA study on snack-related thoughts, cravings, and consumption. Appetite. 2017;113:215-223.

24.Franken IHA, Muris P. Individual differences in reward sensitivity are related to food craving and relative body weight in healthy women. Appetite. 2005;45:198-201.

25.Karakaş HM, Saka M. Determination of the Relationship Between Intuitive Eating Behavior and Hedonic Hunger and Food Cravings in Obese and Non-Obese Adults. Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2021; 6 (Özel Sayı):53-69.